

Verzonden: 17 november 2025

Zaak 2025-160

Datum uitspraak: 11 november 2025

Uitspraak van de voorzitter van het College van beroep voor de examens op het verzoek om een voorlopige voorziening, als bedoeld in artikel 7:61 lid 6 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) inzake het geding tussen:

appellante

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

1. Procesverloop

- 1.1 Bij beslissing van 9 oktober 2025 (kenmerk: U2025 07886/cn2) heeft de Commissie voor de examens aan appellante medegedeeld dat sprake is van fraude en onregelmatigheden bij het afleggen van het tentamen d.d. 20 september 2025 van de cursus PB0332, Inleiding in de arbeids- en organisatiepsychologie. De Commissie heeft besloten het tentamen ongeldig te verklaren met verlies van een tentamenkans.
- 1.2 Bij tweede beslissing van 9 oktober 2025 (kenmerk: U2025 07887/cn2) heeft de Commissie voor de examens aan appellante medegedeeld dat sprake is van ernstige fraude en onregelmatigheden bij het afleggen van het tentamen d.d. 22 september 2025 van de cursus PB0214, Psychologie van arbeid en gezondheid. De Commissie heeft besloten het tentamen ongeldig te verklaren met het verlies van drie tentamenkansen. Tevens heeft de Commissie besloten om, zou appellante voldoen aan de cijfercriteria, geen judicium (summa) cum laude te verlenen. Daarnaast ontnemt de Commissie appellante het recht om tentamen te doen voor alle cursussen uit het aanbod van de Open Universiteit gedurende 6 maanden.
- 1.3 Appellante heeft tegen deze beslissingen beroep aangetekend en heeft een verzoek om voorlopige voorziening ingediend, hangende de beroepen tegen de voornoemde beslissingen. Deze uitspraak ziet op het verzoek om voorlopige voorziening ten aanzien van de onder 1.1 genoemde beslissing. Over het verzoek om voorlopige voorziening ten aanzien van de onder 1.2 genoemde beslissing wordt gelijktijdig separaat uitspraak gedaan.
- 1.4 De voorzitter van het College van beroep voor de examens (hierna: College) heeft partijen op grond van artikel 7.61 lid 6 WHW schriftelijk gehoord. De Commissie heeft daartoe op 27 oktober 2025 een verweerschrift ingediend in reactie op het verzoek om voorlopige voorziening. Appellante heeft op 10 november 2025 schriftelijk gereageerd.

2. Overwegingen

Het verzoek om voorlopige voorziening

- 2.1 Appellante verzoekt het College om bij wijze van voorlopige voorziening te bepalen dat de door verweerster opgelegde sancties worden opgeschort totdat op het beroep is beslist, zodat

appellante gedurende de beroepsprocedure kan deelnemen aan alle tentamens en onderwijsactiviteiten. Appellante verzoekt tevens te bepalen dat verweerder wordt veroordeeld in de kosten van de procedure.

- 2.2 Appellante licht de spoedeisendheid van het verzoek als volgt toe. Door de opgelegde sancties ondervindt appellante onomkeerbare gevolgen voor haar studievoortgang. Indien zij niet tijdig aan (her)tentamens kan deelnemen, leidt dit tot aanzienlijke studievertraging en mogelijk verlies van inschrijvings- of examenansen, terwijl het beroep naar verwachting niet op korte termijn wordt behandeld. Het belang van appellante bij voortzetting van haar studie weegt zwaarder dan het belang van verweerder bij onmiddellijke tenuitvoerlegging van de sanctie, aldus appellante. Onder verwijzing naar jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en het (voormalig) College van beroep voor het hoger onderwijs, betoogt appellante dat een voorlopige voorziening aangewezen kan zijn indien de sanctie direct ingrijpt in de studievoortgang en onomkeerbare gevolgen dreigen. Het belang van de student bij behoud van studievoortgang weegt zwaar, te meer wanneer twijfel bestaat over de rechtmatigheid of proportionaliteit van een maatregel. Appellante is voorts van mening dat de opgelegde sanctie onevenredig is en haar beroep daarmee niet kansloos.

De standpunten van partijen

- 2.3 Verweerder is van mening dat sprake is van fraude in de zin van artikel 2.3.2 lid 1 van het Examenreglement bij het door appellante afgelegde tentamen d.d. 20 september 2025 voor de cursus PB0332, Inleiding in de arbeids- en organisatiepsychologie. Verweerder voert aan dat de fraudecommissie op 30 september 2025 twee meldingen van fraude bij twee tentamens ontving, die dezelfde student betreffen. Voor het onderhavige tentamen is niet voldaan aan diverse vereisten uit bijlage 7 van het Examenreglement 2025-2026. Daarbij is het volgende geconstateerd:

2.3.1 De 360 graden roomscan van appellante is onduidelijk en onvolledig. Te zien en te horen is dat aan het begin van de tentamensessie iemand in de kamer aanwezig is, waarmee appellante communiceert. Daarna wordt een patroon zichtbaar waarbij de student telkens naar links kijkt, alvorens een tentamenvraag te beantwoorden. Door zodanig te handelen heeft appellante – al dan niet opzettelijk – het vormen van een juist oordeel over haar kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk gemaakt. Dit vormt fraude in de zin van artikel 2.3.2 lid 1 van het Examenreglement.

2.3.2 Appellante heeft geen correcte roomscan gemaakt. Er dient een 360 graden roomscan gemaakt te worden, inclusief het tonen van het hele (schone) bureaublad en de ruimte daaronder conform de verstrekte instructies in de tegel 'Online thuis tentamen in MijnOU'. Daarnaast heeft appellante de tweede camera niet goed gepositioneerd. De tweede camera dient zodanig opgesteld te worden dat de student, de werkplek en het bureaublad geheel in beeld zijn. Dit vormt een onregelmatigheid in de zin van artikel 2.4.2 lid 1 en lid 2 van het Examenreglement.

Verweerder heeft op basis van de geconstateerde fraude en onregelmatigheden besloten het tentamen d.d. 20 september 2025 voor de cursus PB0332 ongeldig te verklaren met het verlies van een tentamenkans, conform artikel 2.3.6 lid 2 sub a van het Examenreglement.

- 2.4 Ter onderbouwing van haar beslissing, heeft verweerder schermopnames overgelegd van het tentamen dat appellante heeft afgelegd. Daarbij heeft verweerder het volgende omschreven:
- Er verschijnt een hand in beeld, die niet van appellante is;
 - Er verschijnt een andere persoon in beeld, waarmee appellante praat. De andere persoon zegt: "je ziet mij sowieso niet";
 - Appellante kijkt omhoog en zegt: "je moet je vinger hier houden, omdat ik anders zo moet kijken";
 - In de lepel die appellante gebruikt, is een silhouet zichtbaar;
 - Er staat niet-transparant drinkgerei en een niet-toegestaan waterflesje op het bureau;
 - Achter het bureau beweegt een lichtweerkaatsing.

- 2.5 Verweerster acht de opgelegde sancties proportioneel en in lijn met de WHW en het Examenreglement, nu (ernstige) fraude en onregelmatigheden zijn geconstateerd. Enige belemmering van de studievoortgang die daaruit voortvloeit, is een gevolg van de door appellante gepleegde fraude en geconstateerde onregelmatigheden. Voorts voert verweerster aan dat appellante niet nader heeft onderbouwd wat de omvang van de gestelde schade zou zijn. Verweerster acht de schade ten aanzien van de tentamendeelname herstelbaar, nu appellante na de periode van uitsluiting wederom aan de tentamens kan deelnemen. Verweerster merkt op dat appellante niet werd uitgesloten van onderwijsdeelname. Verweerster bemerkt tot slot dat de door appellante aangehaalde jurisprudentie niet ziet op de opschorting van sancties.
- 2.6 Verweerster verzoekt de opgelegde sanctie niet op te schorten. Indien appellante in de tussentijd zou slagen voor een tentamen, komt de sanctionerende werking van de beslissing te vervallen en wordt de sanctionerende bevoegdheid van verweerster doorkruist.
- 2.7 In reactie op het verweerschrift van verweerster en de door verweerster overlegde schermopnames, heeft appellante toegelicht dat de persoon die in beeld is, haar broer is. Het tentamen was op dat moment nog niet gestart. Aan de rechterkant van de kamer bevindt zich een raam dat uitkijkt op een dak, waar haar broer op dat moment werkzaamheden verrichtte. Volgens appellante besprak zij met haar broer hoe hij uit beeld kon blijven tijdens het tentamen en zijn werkzaamheden buiten kon voortzetten. De reflectie in de lepel is die van een theeglas met gember erin of is het silhouet van mannen die op het dak werkzaam waren. Appellante heeft een foto toegevoegd van de kamerindeling, waaruit volgens appellante blijkt dat niemand naast haar kon staan, zonder uit het raam te komen. Voorts stelt appellante dat zij om zich heen kijkt, omdat dit haar helpt om te focussen. Appellante betoogt dat de opgelegde sancties een grote impact hebben op haar studievoortgang. Zij mag lessen volgen, maar kan een half jaar geen tentamens afleggen. Dit heeft directe gevolgen voor haar studieplanning, studiekosten en de mogelijkheid om haar studie tijdig af te ronden. Sommige vakken zal appellante opnieuw moeten volgen. Wegens persoonlijke omstandigheden, zijn de gevolgen voor appellante niet alleen praktisch en tijdelijk van aard, maar raken aan haar gezondheid, motivatie en toekomstperspectief.

Het oordeel van de voorzitter van het College

- 2.8 Vooraf merkt de voorzitter het volgende op. Het College heeft het verzoek om voorlopige voorziening, alsmede het door appellante ingediende beroep per beslissing als separaat verzoek c.q. beroep in behandeling genomen. Partijen hebben in de schriftelijke stukken hun standpunt ten aanzien van beide beslissingen van verweerster gemotiveerd. Deze uitspraak heeft enkel betrekking op het besluit van de Commissie d.d. 9 oktober 2025 met kenmerk U2025 07886/cn2. Het bijbehorende beroepsschrift is bij het College bekend als zaaknummer CBE2025-159. Het bijbehorende verzoek om een voorlopige voorziening heeft het kenmerk CBE2025-160.
- 2.9 Op grond van artikel 7.61 lid 6 WHW, kan de voorzitter van het College, indien onverwijld spoed dat vereist, een voorlopige voorziening treffen op verzoek van de indiener van een beroepsschrift. De voorzitter beslist op dit verzoek na het desbetreffende orgaan, dan wel de desbetreffende examinerator te hebben gehoord, althans te hebben opgeroepen. De voorzitter heeft, na ontvangst van het verzoek om voorlopige voorziening van appellante, verweerster verzocht schriftelijk op dit verzoek te reageren. Dit heeft verweerster op 27 oktober 2025 gedaan. Hoewel op basis van het voornoemde artikel uit de WHW niet noodzakelijk is om appellante daarna opnieuw te horen, heeft de voorzitter in het kader van hoor en wederhoor appellante de gelegenheid gegeven om schriftelijk te reageren op de reactie van verweerster. Appellante heeft op 29 oktober 2025 een schriftelijke reactie aan haar gemachtigde gegeven, welke het College op 10 november 2025 heeft ontvangen.
- 2.10 Het oordeel van de voorzitter heeft een voorlopig karakter en bindt het College in het bodemgeding niet.

2.11 Beide partijen schriftelijk gehoord hebbende, besluit de voorzitter om het verzoek om voorlopige voorziening af te wijzen. Deze afwijzing berust op de volgende overwegingen:

2.11.1 Uit de door verweerster overlegde schermopnames blijkt voor de voorzitter in voldoende mate dat er, in ieder geval tijdens de roomscan, een andere persoon in de ruimte was, dat appellante een onvolledige roomscan heeft gemaakt en de tweede camera niet juist heeft opgesteld. Appellante heeft niet conform de tentameninstructies gehandeld. Deze instructies zijn onder meer vindbaar in het Examenreglement en via de tegel 'Online thuis tentamen' in MijnOU, waardoor deze instructies kenbaar is voor appellante. Door als zodanig te handelen is het vormen van een juist oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van appellante niet mogelijk. De opgelegde sanctie acht de voorzitter, gelet op de wijze waarop de instructies werden overtreden, billijk.

2.11.2 Artikel 1.3 sub ss van de Onderwijs- en examenregeling (OER) wo-bacheloropleidingen algemeen 2025-2026 definieert de tentamensessie als volgt:

tentamensessie: de duur van het tentamen inclusief, bij een tentamen met toezicht middels proctorsoftware, de mogelijkheid om 15 minuten voorafgaand aan het aanvangstijdstip van het tentamen in te loggen.

De tentamensessie was zodoende reeds aangevangen, toen de andere persoon in beeld verscheen. Het argument van appellant, dat deze persoon enkel voorafgaand aan het tentamen in beeld was, houdt zodoende geen stand.

2.11.3 De voorzitter stelt vast dat de opgelegde sanctie in casu de ongeldigverklaring van het tentamen d.d. 20 september 2025 betreft, met het verlies van een tentamenkans. Appellante verzoekt om het treffen van een voorlopige voorziening, waarbij de opgelegde sanctie wordt opgeschort hangende de beroepsprocedure. In casu zou bij opschorting van de opgelegde sanctie de ongeldigverklaring van het tentamen (tijdelijk) komen te vervallen en zou de tentamenuitslag alsnog worden vastgesteld. De voorzitter acht opschorting van de sanctie niet wenselijk, nu op basis van het afgelegde tentamen geen juist oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van appellante kan worden geveld.

2.11.4 Ten aanzien van de spoedeisendheid van het verzoek, overweegt de voorzitter nog dat de onderliggende beroepsprocedure zich op het moment van uitspraak in de fase van minnelijke schikking conform artikel 7.61 lid 3 WHW bevindt. De gemachtigde van appellante heeft aangegeven dat, wanneer appellante het beroepschrift wenst door te zetten, behandeling van het beroep plaats dient te vinden op de zitting van het College op 11 februari 2026 (hoewel voor het College behandeling in januari 2026 ook mogelijk is). In ieder geval zal appellante op of rond 11 februari 2026 duidelijkheid hebben over de uitkomst van het beroep.

2.12 Gelet op de afwijzing van het verzoek om een voorlopige voorziening, bestaat er geen aanleiding tot toekenning van de door appellante gevorderde proceskosten.

Conclusie

In het hiervoor vermelde ziet de voorzitter aanleiding voor een afwijzing van het verzoek om voorlopige voorziening.

3. Beslissing

Gelet op artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verbinding met artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht beslist de voorzitter als volgt.

De voorzitter wijst het verzoek af.

Aldus gedaan door mr. A. Snijders, voorzitter van het College van beroep voor de examens, in tegenwoordigheid van mr. A.L.H. Soons-Koopman, secretaris.

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

mr. A.L.H. Soons-Koopman

mr. A. Snijders

voor eensluidend afschrift,

mr. A.L.H. Soons-Koopman

Tegen een besluit van de voorzitter van het College van beroep voor de examens is geen hoger beroep mogelijk. Uit jurisprudentie van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2025:3619) volgt dat bij afwijzing van een verzoek om voorlopige voorziening door de voorzitter van het College van beroep voor de examens, het verzoeker vrijstaat zich alsnog tot de voorzieningenrechter van de Raad van State, afdeling Bestuursrecht te wenden.